

Noodsituatieplan

1. Zorg voor veiligheid

Ga na of de situatie veilig is voor jezelf als eerstehulpverlener voor het slachtoffer (verplaats hem niet, behalve als er gevaar dreigt) en voor de omstaanders (probeer hen op een veilige afstand te houden).

2. Beoordeel de toestand van het slachtoffer

Ga na hoe erg het slachtoffer eraan toe is.

Controleer het bewustzijn

Controleer of het slachtoffer nog reageert: schud voorzichtig de schouders en vraag luid: "Gaat het?"

Als hij reageert, laat hem dan liggen en ga na wat er mis is. Haal hulp als dat nodig is.

Als hij niet reageert, is hij bewusteloos. Roep luid om hulp. Draai het slachtoffer op de rug en open de luchtweg.

Open de luchtweg

Bij een bewusteloos slachtoffer verliezen de spieren hun spanning. Daardoor kan de tong in de keelholte zakken, waardoor het slachtoffer niet meer kan ademen. Je schakelt dit gevaar uit door het hoofd achterover te kantelen en de kin omhoog te tillen.

Controleer de ademhaling

Ga na of het slachtoffer normaal ademt. Kantel het hoofd van het slachtoffer achterover. Kijk of de borstkas op en neer gaat, luister aan de mond en de neus naar ademhalingsgeluiden, en voel met je wang of er luchtstroom is.

Als het slachtoffer normaal ademt, leg hem in stabiele zijligging.

Als het slachtoffer niet (normaal) ademt, moet je de reanimatie starten.

3. Raadpleeg gespecialiseerde hulp

Als eerstehulpverlener kan je heel wat kleine letsels zelfstandig verzorgen: een eenvoudige huidwonde, een bloedneus... Als het een ernstig letsel is moet je een arts raadplegen. Is de situatie ernstig of levensbedreigend, alarmeer dan de hulpdiensten via het gratis telefoonnummer 112.

Geef deze informatie door als je 112 belt:

Geef het juiste adres naar waar de hulpdiensten zich moeten begeven (gemeente of stad, straat en huisnummer ...).

Beschrijf wat er is gebeurd.

Vertel wie er gewond is en wat zijn toestand is.

Lees meer over alarmeren

4. Verleen verdere eerste hulp

Onderzoek het slachtoffer nu grondiger en verleen verdere eerste hulp: verzorg een huidwonde, koel een brandwonde af onder de kraan, koel een verstuiking af met ijs ...

Handel volgens de principes van eerste hulp:

Blijf rustig in een noodsituatie. Handel niet impulsief.

Vermijd besmetting: was je handen en trek wegwerphandschoenen aan.

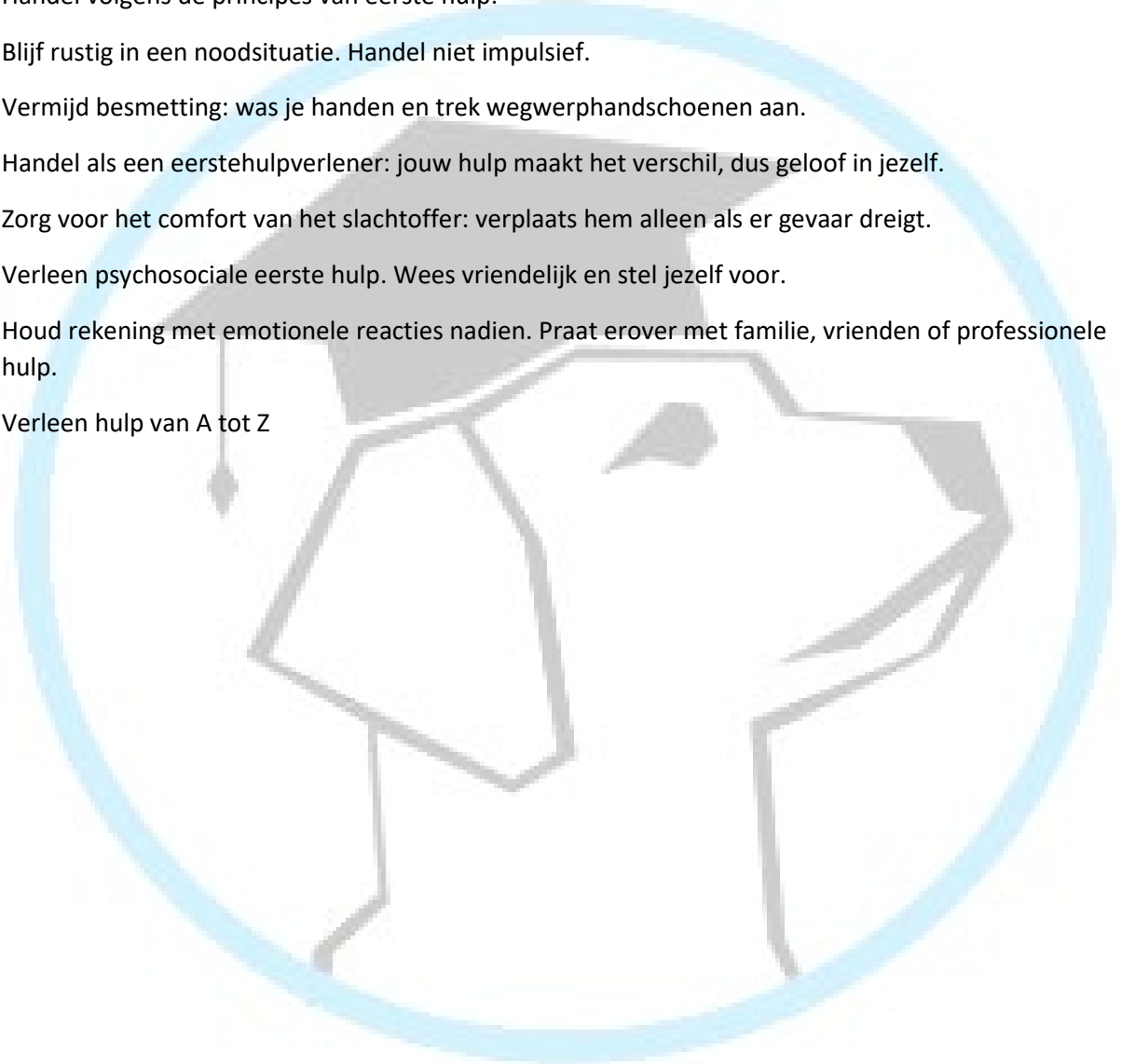
Handel als een eerstehulpverlener: jouw hulp maakt het verschil, dus geloof in jezelf.

Zorg voor het comfort van het slachtoffer: verplaats hem alleen als er gevaar dreigt.

Verleen psychosociale eerste hulp. Wees vriendelijk en stel jezelf voor.

Houd rekening met emotionele reacties nadien. Praat erover met familie, vrienden of professionele hulp.

Verleen hulp van A tot Z

Kwetsuren bij honden

Verwondingen

Algemene wondverzorging

Elk huisdier heeft wel eens een wond of een hechting na een operatie. Het is dan handig om te weten hoe een wond verzorgd moet worden. Het is ten eerste noodzakelijk om de wond goed schoon te houden. Dit kan door middel van een spuitje met (afgekookt) water of spoelvoestof, maar ook door middel van een gaasje met ontsmettende vloeistof, zoals een Betadine-oplossing. Een goede wondzalf, bijvoorbeeld Dermiel of Vetramil, zal zorgen voor een snellere genezing. Indien nodig kunt u de wond verbinden met steriele gaasjes en verband voor kleine huisdieren. Het is verstandig om het verband dagelijks te verwisselen en de wond te bekijken. Indien de wond rood, verdikt, warm is en/of er pus uitkomt, is het belangrijk om (nogmaals) langs te gaan bij uw dierenarts voor beoordeling en eventuele aanvullende medicatie. Dieren zullen van nature hun wond likken. In principe 'verzorgen' ze de wond daarmee. Let er wel op dat ze niet overmatig gaan likken; dit kan de wond juist verergeren. Bij overmatig likken kunt u eventueel tijdelijk een kraag omdoen of het dier een Medical Petshirt aantrekken.

Bijt- of vechtwond

Bijt- en vechtwonden dienen altijd door een dierenarts te worden beoordeeld. Vrijwel altijd zijn deze wonden geïnfecteerd en zonder de juiste medicatie kunnen er vervelende ontstekingen en abscessen ontstaan. In sommige gevallen is het nodig om wonden te hechten. Een wond kan het beste binnen 6 uur na het ontstaan gehecht worden; de wondranden kunnen dan nog mooi aan elkaar groeien.

Wond aan oor

Verwondingen aan oren (bijvoorbeeld na een bijtincident of een ongelukje met prikkeldraad) kunnen hevig bloeden. Vaak moeten deze wonden gehecht worden om ervoor te zorgen dat ze niet telkens opnieuw gaan bloeden. U kunt proberen om een 'kopverband' aan te leggen om de bloeding te stoppen voordat u naar uw dierenarts gaat. Bij een kopverband wordt het aangedane oor bovenop de kop gelegd, met de binnenzijde van het oor naar buiten wijzend. Vervolgens kunt u het verband zodanig aanleggen dat u telkens wisselend voorlangs en achterlangs het andere oor gaat. Let op dat het keelgebied niet wordt afgekneld door het verband. Zie dit filmpje voor instructies. Bij kleinere honden is het eventueel mogelijk om een opengeknijpte sok als tijdelijk verbandmiddel over de kop te schuiven.

Bloedende of gescheurde nagel

Ook een nagel kan behoorlijk bloeden wanneer deze verwond is of net iets te kort afgeknijpt is. Druk dan een gaasje tegen de nagel aan en verbind deze met verband. Dit mag strak aangelegd worden. Haal het verbandje er na 15 minuten weer af zodat de poot niet afgekneld raakt. Dieren blijven daarnaast nog wel eens met hun nageltje ergens achter hangen. Deze kan dan (gedeeltelijk) scheuren. U kunt het losse stukje nagel eventueel afknippen. Lukt dat niet of doet u het liever niet zelf, ga er dan mee naar de dierenarts. Vaak ligt het 'leven' door de verwonding bloot. Dit kan een aantal dagen gevoelig zijn en mogelijk geïnfecteerd raken. Maak de nagel iedere dag even schoon en wikkel er indien nodig een verbandje omheen (niet te strak!).

Aangereden

Stabilisatie

Is uw huisdier aangereden? Probeer dan rustig te blijven en bel zo snel mogelijk uw dierenarts. Deze zal u een aantal cruciale vragen stellen en een aantal eerste aanwijzingen geven. Blijf bij uw dier om het gerust te stellen. Stabilisatie van het dier is in eerste instantie het belangrijkste. Zorg er in ieder geval voor dat de ademhalingsweg vrij is, het dier waar nodig ondersteund wordt en warm wordt gehouden met behulp van een deken of jas. Mogelijk zoekt het dier zelf een comfortabele houding, geef hem hierin de vrijheid. Dieren die benauwd zijn, zullen bijvoorbeeld het liefste op hun borst willen liggen in plaats van in zijligging. Heeft het dier een bloeding? Probeer druk uit te oefenen op de plaats van de bloeding of leg een drukverband aan, desnoods met een sjaal of stuk T-shirt.

Vervoer naar de dierenarts

Het is belangrijk dat het dier niet te vaak verplaatst wordt en op een rustige manier naar de dierenarts vervoerd wordt. Wanneer u een botbreuk vermoedt, is het belangrijk om de aangedane poot bij het optillen van het dier niet te manipuleren maar te laten hangen.

Reanimatie

Mocht uw huisdier om wat voor reden dan ook bewusteloos zijn en geen ademhaling of hartslag meer hebben, dan kunt u het dier reanimeren. Op deze manier blijft het levensnoodzakelijke transport van zuurstof in het bloed op gang. Reanimatie bestaat uit hartmassage en/of mond-op-neusbeademing. De hartslag kunt u controleren door uw handpalm op de borstkas, net achter de elleboog te leggen. Een andere plaats om de polsslag te voelen is hoog in de lies, aan de binnenzijde van het dijbeen. De ademhaling kunt u controleren door een hand voor de neusgaten te houden en te kijken naar de bewegingen van de borstkas. Als u het dier reanimeert, laat dan ondertussen iemand de dierenarts bellen.

Hartmassage

Is er geen hartslag meer? Leg het dier indien mogelijk op de rechterzij met een gestrekte hals. In de meeste gevallen hebben dieren zonder hartslag ook geen ademhaling meer. Hartmassage is in dit geval belangrijker dan beademing. Het doel van hartmassage is om zodanige druk uit te oefenen dat het bloed vanuit het hart wordt rondgepompt. Mochten er meerdere mensen aanwezig zijn, kunt u een combinatie van hartmassage en beademing uitvoeren. Het hart van een huisdier bevindt zich in de onderste helft van de borstkas, achter de elleboog van de linker voorpoot. Plaats de muis van uw hand achter de elleboog (bij kleine honden duim en wijsvinger aan weerszijden van de borstkas). Maak 1 à 2 keer per seconde een krachtige pompbeweging. Controleer regelmatig of de hond weer een hartslag heeft. Indien de hartslag gedurende een aantal minuten afwezig blijft, is de kans zeer klein dat deze weer terug zal komen.

Mond-op-neusbeademing

Is er geen ademhaling meer? Mogelijk heeft het dier nog wel een hartslag, controleer dit. Als het dier nog een hartslag heeft, kunt u gaan beademen. Heeft het dier echter geen hartslag, voer dan hartmassage uit zoals hierboven beschreven. Bij het uitvoeren van beademing legt u het dier indien mogelijk op de rechterzij met een gestrekte hals. Controleer of de ademhalingsweg vrij is. Open de

bek en trek de tong naar buiten. Haal eventuele belemmeringen (slijm, braaksel, voorwerp) weg. Komt er nog geen ademhaling op gang? Dan kunt mond-op-neusbeademing gaan uitvoeren. Vouw de lippen om de bek van de hond en omsluit deze met uw handen. Blaas voorzichtig lucht in de neusgaten van de hond. Let op dat u niet te hard blaast. Het longvolume van de hond is (vele malen) kleiner dan dat van u! Herhaal deze handeling zo'n 5 keer per minuut totdat de ademhaling op gang komt.

Wanneer u alleen bent en zowel hartmassage als beademing wilt uitvoeren, kunt u het beste afwisselend 10 seconden hartmassage gevolgd door 1 keer mond-op-neusbeademing geven.

Vergiftiging

Er zijn meerdere (voedings-)middelen die vergiftigingen kunnen veroorzaken. De meest bekende voor honden zijn chocolade, druiven en rozijnen, paracetamol/ibuprofen, ratten- en muizengif, schoonmaakmiddelen en antivrijs. Middelen die vooral bij katten erg giftig zijn, zijn bijvoorbeeld lelies, paracetamol en permethrin (werkzame stof van vlooienmiddelen bij honden). Wat kan ik zelf als eigenaar doen? Neem bij het vermoeden van het opeten van deze middelen of passende verschijnselen (acuut optreden van braken/diarree, nerveuze verschijnselen, sloomheid) direct contact op met uw dierenarts. Belangrijke informatie om door te geven aan de dierenarts is het gewicht van uw huisdier, de samenstelling van het product en hoeveel mg/ml uw huisdier hier vermoedelijk van binnen heeft gekregen. Mocht u uw kat per ongeluk vlooienmiddelen voor de hond hebben gegeven dan is het belangrijk de plek van aanbrengen zo snel mogelijk te wassen met een milde shampoo of zeep om opname via de huid te minimaliseren. Neem hierna direct contact op met uw dierenarts.

Voorwerp ingeslikt

Honden en katten zijn nog weleens geneigd om vreemde voorwerpen in te slikken. U kunt het zo gek niet bedenken of het is ooit door een hond of kat opgegeten. Denk bijvoorbeeld aan een hond die graag sokken, handschoenen, tennisballen, rubberen speeltjes, flostouwen, stokken of satéprikkers opeet. Katten zijn eerder geneigd om rubberen oordopjes of draadjes wol op te eten. Zorg ervoor dat satéstokjes met etensrestjes tijdens een gezellige BBQ-avond buiten het bereik van de hond worden weggegooid. Laat uw huisdier ook nooit alleen met speelgoed. Het is verstandig om direct contact op te nemen met uw dierenarts wanneer u heeft gezien of vermoedt dat uw dier een voorwerp heeft opgegeten. Wanneer u te lang wacht, kunnen deze voorwerpen ernstige gevolgen hebben en schade aan de darm of blokkades opleveren. Er wordt nogal eens geadviseerd om peperkoek te geven om scherpe voorwerpen 'in te pakken'; dit werkt echter niet voldoende. Ook zout water geven om braken op te wekken wordt niet aangeraden. Het werkt vaak niet en zorgt voor uitdroging. Uw dierenarts zal de juiste behandeling kiezen en toepassen (injectie om te laten braken, scopie, operatie).

Soms heeft u niet in de gaten dat uw huisdier stiekem iets vreemds opgegeten heeft. Wanneer uw hond of kat aanhoudende braakklachten heeft, te sloom is en geen ontlasting heeft, dan kan dit een aanwijzing zijn voor een blokkade in de darm. Neem bij deze symptomen zo snel mogelijk contact op met uw dierenarts.

Allergische reactie op insectenbeet

Steken van wespen, bijen en steekvliegen kunnen tot allergische reacties leiden. Dit uit zich in zwelling, roodheid en pijn. Is uw huisdier gestoken en ziet u nog een angel zitten, probeer deze dan met een pincet te verwijderen. De zwelling en pijn kunt u tegengaan door de plek te koelen. Wanneer de zwelling toe blijft nemen en uw hond er veel last van heeft, neem dan contact op met uw dierenarts. Sommige honden en katten vinden vliegenhappen een leuk tijdverdrijf. Wanneer ze dit echter met wespen of bijen doen en daarbij gestoken worden in keel of tong, kan het gevaarlijke situaties opleveren. Een zwelling in dit gebied kan de ademhaling belemmeren. Neem in dit geval direct contact op met uw dierenarts.

Teken verwijderen

Controleer uw huisdier dagelijks op teken, vooral na een wandeling in het bos. Het is belangrijk om de teek binnen 16-24 uur na het vastbijten te verwijderen. Er zal dan nog geen verbinding zijn tussen de maag van de teek en zijn gastheer (en daarmee geen overdracht van mogelijke ziektes). Een teek verwijderen kan door middel van een teektang. Maak de teek goed zichtbaar door de haren van de hond of kat opzij te schuiven en zet de teektang strak tegen de huid. Maak een roterende beweging totdat de teek is losgekomen. In tegenstelling tot sommige verhalen die rondgaan, maakt het niet uit of er linksom of rechtsom gedraaid wordt. Gooi ook geen alcohol over een teek; deze zal dan juist zijn maaginhoud uitbraken en mogelijke ziektes overbrengen. Controleer na het verwijderen van de teek of de kop, het zwarte kleine gedeelte, ook verwijderd is. Wanneer de kop achterblijft, kan dit ontsteking veroorzaken. Heeft uw dier een heftige reactie op een tekenbeet? Laat dit dan voor de zekerheid controleren door uw dierenarts.

Teken zijn makkelijk te verwijderen, maar het is beter om ze te voorkomen. Het is dan ook belangrijk om in het tekenseizoen te zorgen voor een goede tekenpreventie. Wij bieden daar verschillende voor aan anti-teek middelen. De teken bijten nog wel, maar zullen snel afsterven en van uw dier afvallen.

Oververhit

In de zomer is er kans op oververhitting. Dit kan veroorzaakt worden door een gebrek aan schaduw of een te warme omgeving (zoals een geparkeerde auto op een hete zomerdag). Hondenrassen met een korte snuit (zoals de Franse/Engelse Bulldog en de Mopshond) hebben meer kans op oververhitting. De gevolgen van oververhitting kunnen zeer ernstig zijn. Het is daarom belangrijk om het dier snel af te laten koelen. Honden kunnen niet zweten en kunnen hun lichaamswarmte alleen verliezen via de voetzolen en door te hijgen. Wanneer een hond oververhit is, zal hij extra gaan hijgen om warmte kwijt te raken. Door de inspanning die hijgen met zich meebrengt, zal de lichaamstemperatuur juist stijgen. Het is daarom van levensbelang om in te grijpen en uw dierenarts te raadplegen. Het is belangrijk om zelf eerste hulp te verlenen door uw hond zo snel mogelijk af te laten koelen. Haal de hond direct uit de zon, leg een natte handdoek over hem heen of laat uw hond in het water liggen/zwemmen. Indien u de mogelijkheid heeft kunt u een hond met een dikke of lange vacht het beste direct scheren. Zorg ervoor dat de hond vers drinkwater ter beschikking heeft. Uw dierenarts kan het dier verder onderzoeken en eventueel een infuus aanleggen en indien nodig aanvullende maatregelen nemen.

Dierenartsen praktijk

De Bergen

Bergenstraat 89

2480 Dessel

Tel; 041 37 31 36 Gsm; 0485 86 79 69

Wachtdienst: 0485 86 79 69

